

Gemeente Gulpen-Wittem (GP 10 t/m 20). 10.920 m.

ARTIKEL 3.

(4.320 m.)

De grens tussen de gemeenten Sippenaeken (België) en Wittem (Nld).

§ 1. *Van de laatste grenspaal, geplaatst op de hoek van de wei van de erven Schijns, Gerard, gaat de rijksgrens samen met de oude gemeentegrens, gaat in een rechte lijn naar het zuid-westen naar de hoek van de tuin (116D), die om het huis (118D) van Wittem ligt, bij de weg van Beusdal naar Sippenaeken. Deze lijn wordt aangeduid door beplantingen en kruist twee wegen, genaamd Brockerweg en Kuttingerweg, voordat hij bij de hoek van de tuin (1116D) van Wittem komt. Er zullen twee hulpstenen bij genoemde wegen worden geplaatst; een grenspaal (No.11) zal worden geplaatst op de hoek van het perceel (1116) voornoemd, bij de weg van Beusdal naar Sippenaeken.*

GP 10 (193.37-307.59) staat net voorbij de bocht in de houtwal. Deze paal staat aan de uiterste zuidwest punt van een klein perceeltje, dat ook naar Nederland is overgegaan.

Aannemingsperikelen rond de herplaatsing van GP 10 en 12.

Op 18-4-1883 maakt dhr. Pieter Hubert Possen een begroting van de kosten voor herstel van de grenspalen 10 en 12, met 3 mogelijke scenario's.

Op 14-6-1883 gaat er een brief uit van de Commissaris des Konings van het Hertogdom Limburg naar de burgemeester van Wittem, betreffende de hoogte van de aanneemsom (niet genoemd) van de heer P. Possen te Epen. Hij had voorgesteld om GP 10 op een stuk hardsteen te plaatsen en onder te metselen. GP 12 zou op een gemetseld voetstuk van 2 meter hoog moeten komen staan. Respectievelijke kosten bedragen 50 en 35 gulden.

Volgens de hoofdingenieur van Rijks Water Staat zou in beide gevallen een kubus met zijden van 1 meter, gemetseld in sterke tras voldoende moeten zijn.

Op 31-10-1883 volgt een brief, waarin de Commissaris een aannemer uit Vaals aanbeveelt, door tussenkomst van de burgemeester van die plaats. Deze had soortgelijk werk gedaan bij de grenspalen 6 en 7. De aanneemsom zou totaal fl.15,50 bedragen. Tevens zullen de grenspalen in de gemeente Wittem geschilderd moeten worden, mogelijk ook door tussenkomst van een schilder uit Vaals.

Op 15-11-1883 bericht de burgemeester van Vaals dat het schilderwerk pas in het voorjaar zal worden aangevat, gezien het vergevorderde seizoen

Op 20-6-1884 waren er 2 kostendeclaraties van Fl.7,75 (N) en Bfr.16,40 (B).

Vanaf deze paal loopt de grens in zuidwestelijke richting tot GP 11. Langs de houtwal zoeken koeien een beetje schaduw **(10-1)**. Hier vinden we een isolator, die bijna volledig in de bast van een boom is ingegroeid **(10-2)**. We zien een holle boom **(10-3/4)** met elfenbankjes en bereiken een tweeling beuk bij de kruising met het voetpad van Epen naar Sippenaken, getuige het kleine bordje **(10-5, 193.21-307.43)**.

GS 10a (10a-1, 193.08-307.29) staat 320 meter verder, waar de voormalige Brockerweg de grens kruiste. Alleen de haag naar het noordwesten is nog over gebleven.

GS 10b (10b-1, 192.78-307.03) staat 530 verder op de rechte lijn naar GP 11, waar de voormalige Kuttingerweg kruiste. De grens loopt verder langs de tuin van een huis **(10b-2)** en bereikt na 45 meter GP 11 **(10b-3)** in de haag van dezelfde tuin.

Wittem D2 (1828)

*§ 2. Van daar verlaat de rijksgrens de gemeentegrens en wordt gevormd door **het midden van voornoemde weg van Beusdal naar Sippenaeken, tot aan de eerste viersprong die hij ontmoet, en waar de rijksgrens weer met de gemeentegrens samengaat.***

*Er zal een **grenspaal (No.12)** worden geplaatst **tegen de heg** van het gebied van Baron van Stockhem-Méan (775B) van Sippenaeken.*

*Door deze nieuwe **grensscheiding** worden de gronden, gelegen ten zuiden van de weg van Beusdal naar Sippenaeken, toebehorende aan Levau (1216D), Schillings (1217D), Vincken (1218D) de erven Tychon, Joseph 1219D), Schyns, Jean (1220D), Hommen, Herman (1221D), de weduwe Rumpen (1222D) en Baron van Stockhem-Méan (1223D), en die deel uitmaakten van de gemeente Wittem, afgestaan **aan België.***

GP 11 (1927-3070) staat verscholen in een haag in Sippenaeken.

Vanaf hier loopt de grens in westelijke richting tot GP 12, eerst langs de weg van Beusdal naar Sippenaeken **(11-1)**.

Tussen GP 11 en 12 is in 1843 een groter stuk grond aan België overgegaan.

Vaststelling grens rond GP 11

Op 24-9-2001 wordt afgesproken dat GP 11 zal worden verplaatst, omdat deze paal geometrisch niet juist staat en tevens ten behoeve van de verkeersveiligheid.

Op 21-11-2001 is er een Proces Verbaal opgemaakt van de herbepaling van de grens tussen GP 2 en 14. Hierbij is geconstateerd dat de opgegeven coördinaten van GP 11 teveel afweken, hoewel de plaats van de paal juist was.

Op 2-7-2003 is een Proces Verbaal opgemaakt van de herplaatsing van GP 11 om daarmee een verkeersonveilige situatie op te heffen.

Wittem D2 (1828)

Ongeveer 100 meter verder in een bocht, verlaat de grens de weg **(11-2, 192.64-306.98)** en loopt ca. 150 meter langs de rand van enige weilanden **(11-3/4)** in rechte lijn naar hoeve/restaurant "De Eik" **(11-5, 192.46-306.90)** aan de Rue de Beusdael. Daarna volgt de grens over 200 meter deze weg tot we GP 12 bereiken **(11-6/7)**.

§ 3. Van de grenspaal, vermeld in de vorige paragraaf herneemt de rijksgrens de oude gemeentegrens, en gaat **naar het noorden**, volgt de **westelijke zijde van de weg genaamd Hoogstraat**, die aan Nederland blijft, tot aan het **ontmoetingspunt met het perceel 1239D van Wittem**, om vervolgens **af te dalen in de weilanden die rondom de boerderij en kapel van Beusdal liggen en volgt successievelijk in zuid-westelijke richting, daarna naar het noorden en naar het zuid-westen via een gebroken lijn, die over de beek, genaamd Rezieter Beek, gaat.**
 De grens scheidt in zijn loop de percelen (1239, 1240, 1245, 1278 tot 1280 en 1282 tot 1288D) van Wittem van (775, 776, 781, 783 en 789B) van Sippenaeken, waarna hij weer aan **de weg van Giveld naar Beusdal** komt, bekend onder de naam Ziersdellerweg; zij is trouwens duidelijk aangegeven door **heggen en hoge bomen**.
 Op dit punt, tegen het perceel (727B) van Sippenaeken zal een **grenspaal (No.13)** worden geplaatst; **twee hulpstenen** zullen worden geplaatst, de een bij de Hoogstraat en de andere op het contactpunt van de percelen (1280, 1282D) van Wittem en (781B) van Sippenaeken, op de meest noordelijke hoek van de omschreven lijn.

GP 12 (12-1/2, 192.26-306.84) staat op een hoog opgemetselde sokkel, vergroeid met een grote eik, een prachtige grensboom. Zelfs de fundering is aangepast aan de boom.

Aannemingsperikelen rond de herplaatsing van GP 10 en 12.

Op 14 juni 1883 gaat er een brief uit van de Commissaris des Konings van het Hertogdom Limburg naar de burgemeester van Wittem, betreffende de hoogte van de aanneemsom (niet genoemd) van de heer P.Possen te Epen. Hij had voorgesteld om GP 10 op een stuk hardsteen te plaatsen en onder te metselen. GP 12 zou op een gemetseld voetstuk van 2 meter hoog moeten komen staan. Respectievelijke kosten bedragen 50 en 35 gulden. Volgens de hoofdingenieur van Rijks Waterstaat zou in beide gevallen een kubus met zijden van 1 meter, gemetseld in sterke tras voldoende moeten zijn.
 Op 20-6-1883 waren er 2 kostendeclaraties van Fl.7,75 (N) en Bfr.16,40 (B).
 Op 31-10-1883 volgt een brief, waarin de Commissaris een aannemer uit Vaals aanbeveelt, door tussenkomst van de burgemeester van die plaats. Deze had soortgelijk werk gedaan bij de grenspalen 6 en 7. De aanneemsom is totaal 15,50 gulden.

Herstel stenen muurtje noodzakelijk

Op 18-3-1957 wordt bij de schouwing gemeld dat het stenen muurtje in slechte staat verkeert en gedeeltelijk is afgebroken. Kosten voor herstel geraamd op 150 gulden.
 Op 28-1-1960 is er een rekening voor het herstel van het muurtje rond GP 12 (en de gemetselde fundering voor GP 19,) voor resp. 90 en 160 gulden.

Zuidelijkste punt van Nederland op Grenspaal 12

50.45.05 NB

Vanaf GP 12 loopt de grens tot GS 12a pal naar het noorden, langs houtwallen en weilanden (12-3). In het dal ligt kasteel van Beusdal(B) (12-4). De grens volgt de houtwal verder (12-5/6, 192.24-307.03) en bereikt de weg van Kuttingen naar Beusdal, de voormalige Hoogstraat, nu 't Veld genoemd. Hier gaat de grens langs de westelijke rand (12-7, 192.34-307.15) tot de plaats waar GS 12a staat.

GS 12a (12a-1/2, 192.28-307.33) staat op een splitsing van wegen en van daar gaat de grens in westelijke richting van de helling af (12a-3) tot aan de Terzieterbeek. Deze beek komt vanaf kasteel Beusdal. Hier maakt de grens een scherpe hoek naar het noorden en volgt een prachtige houtwal met bloeiende meidoorn (12a-4/5, 192.15-307.44).

Dan gaat de grens weer naar het westen (12a-6) en bereikt een grote veldkei, liggende op de grens (12a-7/9, 192.05-307.41), vlak voor de Rezieterbeek (12a-10).

De grens maakt een scherpe hoek naar het noorden. Hier zijn prachtige uitzichten door de vallei met kasteel "Beusdal" in het zuidoosten (12a-11/13, 191.83-307.28). Hierna bereiken we de plaats van GS 12b.

GS 12b (12b-1, 191.77-307.44) staat aan de zuidoostelijke punt van een camping, waarna de grens eerst naar het zuidwesten verder loopt (12b-2, 191.83-307.28) en tenslotte langs de westzijde van de camping in noordwestelijke richting (12b-3).

De grens buigt langs het Bronnetjesbos naar het zuidwesten (12b-4, 191.48-307.31) en bereikt hiervan de zuidwest hoek (12b-5, 191.41-307.22).

De grens maakt hier een haakse hoek naar het zuidoosten en bereikt de volgende hoek (12b-6, 191.56-307.19). Hiervandaan gaat het in rechte lijn (12b-7/8) naar het zuidwesten, waar we uitkomen bij GP 13 (12b-9/11) aan de voormalige Ziersdellerweg.

Wittem D2 (1828)

§ 4. Van de grenspaal, geplaatst bij de Ziersdellerweg, gaat de grens **in noord-westelijke richting langs het midden van de weg tot aan het punt, waar hij het bos van Ziersdel in gaat**, waar de grens zich van de weg verwijdert en op zodanige wijze op afstand blijft volgen, dat zij het bos met het perceel van de weduwe Rumpen en perceel (1353D) van Wittem aan Nederland laat. Na bij **een ruwe steen** gekomen te zijn, die de grens van de gemeentebossen van Epen aangeeft, komt zij samen met **een weg, die zij weer verlaat, en die hier de naam Risselsteynweg draagt, op het punt waar de Zolderenweg hem kruist, en gaat naar een andere ruwe steen.**

Op de oostelijke hoek van het perceel 641A van Teuven zal een **grenspaal(No.14)** geplaatst worden, die het raakpunt tussen de gemeenten Sippenaeken, Teuven (België) en Wittem (Nederland) zal aangeven.

Een hulpsteen zal daarenboven worden geplaatst op het punt waar de grens zich los maakt van de weg, op de zuidelijke hoek van het hierboven omschreven perceel, toebehorende aan de weduwe Rumpen.

GP 13 (13-1, 191.31-306.95) staat net naast een boerderij(B) aan de voormalige Ziersdellerweg, die door het dal richting het Bovenste Bos loopt.

Vanaf GP 13 loopt de grens in noordwestelijke richting tot GP 15.

We volgen dit wegje (**13-2/4**) in de richting van GS 13a, die we op de eerste foto in de verte al zien staan, rechts net voor de bosrand.

Langs de haag ligt nog een grenssteentje (**13-5/6**), even verder nog een arduinen kadasterpaaltje (**13-7/8**), waarna de haag verder loopt langs GS 13a.

Net voor GS 13a is een klein perceel naar Nederland overgegaan.

GS 13a (13a-1, 190.91-307.20) staat in het dal, net voor de steile bosrand.

Vanaf de bosrand kijken we terug in de richting van GS 13a (**13a-2**) en klimmen omhoog naar de bosweg (**13a-3**) waar we een schitterend berkenbos doorgaan (**13a-4**).

Aan de zuidwestelijke rand van het Bovenste Bos bereiken we GP 14 (**13a-5/6**).

ARTIKEL 4.**(1.820 m.)*****Grens tussen de gemeenten Teuven (België) en Wittem (Nederland).***

§ 1, Van de hiervoor genoemde grenspaal, die zich op het kruispunt, gevormd door de wegen genaamd Zolderenweg en Risselsteynweg, bevindt, volgt de grens **de zuid-westelijke zijde van deze weg totdat ze bij een zijweg komt, die in verbinding staat met de weg van Hombourg naar Maastricht.**

Tegen deze weg, die aan Nederland blijft, zal op de noordelijke hoek van het perceel 640 A van Teuven een **grenspaal (No,15)** worden geplaatst.

GP 14 (14-1, 190.63-307.37) staat aan de zuidwestelijke rand van het Bovenste Bos, aan de voormalige Risselsteijnweg.

Ongeveer 150 meter verder staat een kruisbeeld met een herinnering aan een oude grensbeuk "Hier Stond Eens Herrgotts-Beuk" (**14-2/3, 190.52-307.48**). Genoemde beuk stond al vermeld op de kadasterkaart van 1826.

Nog 150 meter verder zien we GP 15 met Joke, die in het bos staat te koukleumen (**14-4**).

Wittem D3 (1828)

§ 2. Vanaf deze grenspaal gaat de grens over de hiervoor genoemde zijweg en gaat verder langs een door **drie oude ruwe grensstenen** aangegeven lijn, die het gemeentebos van Epen, genaamd **Onderste Bos** (1453, 1454, 1503 en 1505 D) (Nederland) van het **bos** genaamd Givelderdrieschen, en van **heidevelden, weilanden en landbouwgronden** (11, 12, 10, 10 bis, 6, 4 en 1A) van Teuven, die liggen bij de ingang van de boerderij van Giveld, scheidt.

Op het punt waar deze lijn aan het gebied van Slenaken komt, is het raakpunt van de percelen (1 A) van Teuven, 1979, 1328 B van Slenaken en (1505 D) van Wittem.

Er zal een **grenspaal (No.16)** worden geplaatst, die het raakpunt van de drie gemeenten Wittem, Slenaken (Nederland) en Teuven (België) zal aangeven.

Twee hulpstenen zullen langs deze lijn worden geplaatst; de eerste op het punt waar de percelen (6, 2 A) van Teuven en (1454 D) van Wittem bij elkaar komen; de tweede op het punt waar de percelen (2, 1 A) van Teuven en 1454 D van Wittem bij elkaar komen.

GP 15(15-0-1, 190.43-307.58) staat aan de westrand van het Bovenste Bos, waar een wegje naar het westen België inloopt.

Vanaf GP 15 volgt de grens de bosrand van het Bovenste Bos en het Onderste Bos, in noordelijke richting tot GP 16, waar 29 betonnen tussenpaaltjes en de 2 arduinen grensstenen de grens markeren (zie aantekeningen hieronder).

Deze betonnen paaltjes hebben alle op de kop het nummer “15” (15-1) en aan een zijkant een volgnummer “1” t/m “29”.

Achtereenvolgens zien we de nrs.1 t/m 12 (15-1/12) en bereiken de 1^e arduinen hulppaal. **GS 15a (15-12A-1, 190.44-308.41)** staat, verstopt tussen hulst, ten oosten van de vervallen Hoeve Giveld(B) (15-12A-2).

Op 13-10-1987 is GS 15a hersteld na de schouwing.

Dan vinden we nr.13 t/m 22 (13-16/22). Alleen nr.14 was niet te vinden, hoewel de plaats precies is bepaald met een meettouwje (15-14).

GS 15b (15-22B-1/2, 190.38-308.66) staat aan de westrand van het Onderste Bos, noordoostelijk van Hoeve Giveld(B). Vervolgens vinden we nog de paaltjes met de nrs.23 t/m 29 (15-23/29). Dan is GP 16 intussen in zicht (15-29-1).

Hierna vinden we nog de RD-meetpunten op het parallel lopende bospad, genummerd 7015 t/m 7019 (15-7015/7019).

Vanaf hier gaat de grens tot GP 19 scherp naar het zuidwesten.

Wittem D3 (1828)

Geschil over grensverloop tussen GP 15 en 16 tegenover hoeve Giveld(B).

Op 26-11-1976 wordt in een verslag van de grenscommissie melding gemaakt van een geschil over het precieze verloop van de grens tussen grenspalen 15 en 16.

Aanleiding was het feit dat een Belgische landbouwer (waarschijnlijk van hoeve Giveld), houtopstanden had gerooid op Nederlands grondgebied, genaamd het Onderste Bos.

Op 9-5-1978 gaat er een brief uit van de Commissaris des Konings van het Hertogdom Limburg naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken van België. Vanwege het grillige verloop van de grens aldaar is het voorstel om 29 betonnen paaltjes (80x15x15) te plaatsen voor een totaalbedrag van 630 gulden, in samenwerking met Staats Bos Beheer.

Op 20-6-1978 meldt de Commissaris aan de burgemeester van Wittem dat de kadastrale metingen zijn afgerond. Voorgesteld werd om op 30 juni het PV van grensafbakening tussen GP 15 en 16 te tekenen.

Op 19-9-1978 volgt een Proces Verbaal van de metingen, met een detailkaart.

De technische werkzaamheden zijn afgerond, waaronder de plaatsing van de 29 paaltjes. Een tekening van het hulppaaltje is bijgevoegd.

Op 29-9-1978 is er een PV van de reconstructie van de rijksgrens tussen GP 14 en 16.

In dit traject zijn geen hulppaaltjes gezet tussen GP 14 en 15.

Van de oude vervallen Hoeve Giveld (B), bouwjaar 1817, is er een grote serie foto's samengesteld. Op de binnenplaats stond nog een soort waterkoker van gietijzer met een fraaie geëmailleerde mantel met ornamenten. Ook hangt er nog een koperen waterpomp aan een schuur. Alle hout is geverfd met een typische lichtblauwe kleur.

ARTIKEL 5.**(3.405 m.)*****Grens tussen de gemeenten Teuven(België) en Slenaken(Nederland)***

§ 1. Van de aan het eind van het vorige artikel vermelde grenspaal maakt de grens een scherpe hoek in Nederland, draait naar het Zuid Westen, kruist de weg naar Aubel op het punt waar een ruwe grenssteen staat, en gaat in een rechte lijn door de akkers en door een heideveld (7 en 9A) van Teuven, (1008 en 1008 bis B) van Slenaken naar een andere grenssteen, die bij het begin van een dal staat, volgt de hoogten in de door de Gulp (beek) uitgesleten vallei. Van deze steen gaat ze ongeveer in de zelfde richting naar beneden, komt bij een andere steen tussen het bos (31A) van Teuven en (1010 B) van Slenaken, gaat langs perceel (34 A), dat aan België blijft, en, na de akkers (43 en 44A) van Teuven gescheiden te hebben van (1090 en 1091 B) van Slenaken, alsmede de wei (45A) van Teuven van het bos (1096 B) van Slenaken, bereikt ze de Gulp, zijnde de hiervoor reeds genoemde beek. Op dit punt, aan de oever van de beek, zal een grenspaal (No.17) worden geplaatst, en men zal een hulpsteen plaatsen naast de ruwe grenssteen, die aan het begin van het dal staat.

GP 16 (16-1, 190.23-309.04) staat aan de rand van het Onderste Bos, waar de grens een scherpe knik naar het zuidwesten maakt. Net boven de achtkantige voet zijn bouten te zien, waarschijnlijk van noodreparaties.

*Op 5-3-1968 wordt bij de schouwing gemeld dat de kop moet worden vast gelast en nieuwe voetplaten voor de paal aangebracht, kosten begroot op 200 gulden.
Op 18-12-1986 wordt een PV opgemaakt van de reconstructie van de grens tussen GP 16 en 20. Hiervoor zijn 4 genummerde ijzeren rijksgrenspalen, 3 arduinen hulpgrenspalen, 5 particuliere grensstenen en 28 plastic of ijzeren markeringsbuisen gebruikt. Gedeelten van de grens volgen de as van bestaande wegen. Een serie kaarten is toegevoegd.*

Vanaf GP 16 volgt de grens een duidelijk zichtbare perceelscheiding (16-2) tot de plaats van GS 16a.

GS 16a (16a-1, 189.94-308.83) staat aan de oostkant van de voormalige weg naar Aubel, de Givelderweg(N)/Gievelderstraat(B).

Deze grenssteen is in het verdrag van 1843 niet genoemd (zie aantekeningen).

Plaatsing van GS 16a.

Op 15-12-1844 gaat er een brief uit van de Luitenant Ingenieur Van Hooff aan de burgemeester van Slenaken, waarin gemeld wordt dat de burgemeester van Teuven(B) het vermoeden heeft dat de “steenen paal aan den weg van Aubel naar Heijenrath, te veel op de gemeente Teuven gesteld is. De bijeenkomst zal zijn aan de herberg De Planck

Op 25-12-1844 gaat er een brief uit van de Luitenant Ingenieur Van Hooff, waarin de plaats van GS 16a wordt omschreven. Die moet liggen in het oostelijke talud van de weg van Heijenrath naar Aubel op 7,93 ellen noordwaarts, langs de weg gemeten, in rechte lijn vanaf GP 16. De verplaatsing is gesteld op 27 december.

Op 31-12-1844 volgt een brief van de Gouverneur van het Hertogdom Limburg naar de burgemeester van Slenaken, waarin gesteld wordt dat deze paal logischerwijs niet in het midden van de weg geplaatst kon worden en derhalve in de richting van de rijksgrenslijn is verschoven t.o.v. de weg.

Grenssteen omgevallen en herplaatst

Op 8-9-1899 gaat er een brief uit van Rijks Waterstaat naar de Commissaris des Konings van het Hertogdom Limburg, waarin gemeld wordt dat de grenssteen op 18-8-1899 als omgevallen wordt gerapporteerd. De steen zal op het oostelijke talud van de weg van Heijenrath naar Aubel worden herplaatst “op en gedeeltelijk in een van harde brikken in portlandsche cementspecie te metselen voet, als op tekening”. De kosten van opgraving, metselwerk, herplaatsing en aanaarding worden begroot op 30 gulden.

Op 11-11-1899 gaat er een brief uit van de Commissaris des Konings van het Hertogdom Limburg naar de Gouverneur van de Provincie Luik, waarin een gedetailleerde tekening van de grenssteen met het metselwerk, aangebracht in het oostelijke talud van de weg.

Naast GS 16a staat ook een kadasterpaaltje (**16a-2**). Vervolgens loopt de grens weer langs een perceelgrens (**16a-3**) verder in zuidwestelijke richting. We passeren langs deze perceelgrens een kadasterpaaltje (**16a-4/6**) en bereiken de bosrand (**16a-7**).

Slenaken B3 (1828)

GS 16b (16b-1, 189.50-308.53), staat waar de grens het Roebelsbosch in gaat, tegen een grote eik. Ernaast ligt nog een grote kei, mogelijk de oude grenssteen die in het grensverdrag wordt genoemd. Ongeveer in het verlengde van de grenslijn staat nog een oude (grens)steen (**16b-2/4**), die niet de huidige grens markeert. De rijksgrens gaat vanaf GS 16b namelijk met een stompe hoek pal naar het westen.

In het Roebelsbosch komen we nog een kadasterpaaltje tegen (**16b-5/6**), en vervolgens een betonnen paaltje van Staats Bos Beheer (**16b-7**).

De grens volgt de oude haag op een perceelgrens (**16b-8/9**), waarna we een “overstap” bereiken, waar nogmaals een betonnen paaltje van Staats Bos Beheer staat (**16b-10**).

Tenslotte bereiken we GP 17 (**16b-11/12**) aan de sterk meanderende Gulp.

§ 2. Van daar gaat de grens **over de Gulp**, dan tussen de weiden (261 A) van Teuven en (110 B) van Slenaken, en vervolgt naar het Zuid Westen via een **licht gebogen lijn**, aangegeven door **levende hagen en door een sloot**, waarmee ze de weg, genaamd **Hondsboomerweg kruist**, en gaat verder **door een sloot**, tot aan de weg van Teuven naar Maastricht, waar een **grenspaal (No.18)** zal worden geplaatst tussen het perceel (780 A) (Nederland) en (301 A) (België);
een hulpsteen zal worden geplaatst bij de weg genaamd Hondsboomerweg.

GP 17 (17-1/3, 189.04-308.46) staat aan de Gulp en wordt voortdurend bedreigd door erosie van het snel stromende water van de Gulp, zoals aan de fundering van de grenspaal en aan omgevallen bomen te zien is. Een prachtige zonsondergang **(17-4/6)**

GP 17 ter ruste gelegd in de boomgaard.

*Op 29-3-1972 is er een Proces Verbaal opgemaakt van de herplaatsing van GP 17. De paal lag in de aangrenzende boomgaard en werd herplaatst op de in het Proces verbaal van 1844 aangegeven plek, in de oostelijke oever van de Gulp, waarbij resten van de oude fundering werden teruggevonden. Opgemerkt werd dat de paal al vanaf 1955 op een verkeerde plek had gestaan. Een detailschets is bijgevoegd.
Op 13-7-1973 is er een declaratie van RWS voor het ophalen uit de Gulp en herplaatsen van GP 17 voor 226,50 gulden.*

Dichtbij, iets naar het westen is een stroomversnelling **(17-7/9)** en kunnen we via een brugje de Gulp oversteken **(17-10)**. Vanaf GP 17, na de Gulp te zijn overgestoken, volgt de grens een oude haag en we zien in het dal het kerkje van Slenaken **(17-11/12)**. Net voor GS 17a volgt de grens een zeer smal beekje **(17-13)** tot aan de weg.

GS 17a (17a-1, 188.70-308.29) staat, diep in de beekbedding, vlakbij de duiker onder de voormalige Hondsboomerweg, de Grensweg(N)/ Nuropstraat(B). Het beekje stroomt door deze gemetselde duiker onder de weg door **(17a-2/4)**, waarna de grens eerst, over 40 meter, de sloot langs de westzijde van de weg naar het noorden volgt **(17a-5, 188.66-308.33)**.

Vervolgens loopt de grens dwars door de velden in zuidwestelijke richting **(17a-6)** en bereikt de plaats waar GP 18 staat **(17a-7)**.

Slenaken B3 (1828)

§ 3. Van de laatste grenspaal geplaatst bij de weg van Teuven naar Maastricht gaat de grens nog steeds **naar het Zuid Westen**, gaat over genoemde weg, scheidt het perceel (781 A) (Nederland) van het perceel (323 A) (België). Ze volgt, in deze richting in nagenoeg een zelfde lijn, die de akkers scheidde, langs de zoom van het bos (383 A) van Teuven, genaamd Dikkenbos, dat aan België blijft, scheidt het perceel (833 A) van Slenaken van dat van Teuven (1054 bis A), en komt aan de weg van **Aubel naar Maastricht** tussen twee boomgaarden (834 A) van Slenaken en (1054 A) van Teuven, tegenover **een grenssteen, geplaatst voor de deur van het huis van de kinderen Delacroix, Arnold**, gelegen op het perceel (1125 B) van Sint Maartens-Voeren, en dat deel uitmaakt van het gehucht De Planck. Op dit punt zal bij de weg een **grenspaal (No.19)** tegen de levende heg van een boomgaard worden geplaatst. Deze grenspaal geeft het contactpunt aan van drie gemeenten: Slenaken (Nederland), Teuven en Sint Maartens-Voeren (België).

GP 18 (188.38-308.09) staat aan de voormalige weg van Teuven naar Maastricht, die de Schilberg met Nurop verbindt. Deze paal is vlak onder de kop flink beschadigd en met platen en schroeven hersteld (**18-1**). We zien het wegje in de richting van de Schilberg(N) (**18-2**) en in de richting van Nurop(B) (**18-3**).

GP 18 door kwaadwilligen omvergeworpen.

Op 14-6-1844 gaat er een brief uit van de Luitenant Ingenieur Van Hooff aan het gemeentebestuur Slenaken, waarin wordt gerefereerd aan het feit dat GP 18 “door kwaadwilligen geheel omver is geworpen”. Hij verzoekt om opsporing van de daders en tevens om een publicatie af te kondigen aan het gemeentehuis, “waarbij aan de bewoners van de gemeente Slenaken zal worden bekend gemaakt, dat zij de ijzeren en steenen palen, welke op de limiet geplaatst worden, moeten eerbiedigen en zich zullen te wachten hebben om er de minste schade aan toe te brengen, dewijl diegenen welke zich aan zulk een misgrijp schuldig maken strengelijk zullen gestraft worden”.

Op 19-6-1844 volgt een brief van de Gouverneur van het Hertogdom Limburg naar de burgemeester van Slenaken, waarin er gewezen wordt op het feit dat er nog steeds geen Proces Verbaal of rapportage van het onderzoek is ontvangen. De gemeente zal derhalve mogelijk aansprakelijk worden gesteld voor de kosten van herstel. Ook dient bij de opsporing de aangrenzende Belgische gemeente Theuven betrokken te worden.

De grens loopt door de velden verder en gaat op enige afstand langs de zoom van een restant van het Dikkensbos (**18-4, 188.16-307.91**) en loopt er vlak langs verder in zuidzuidwestelijke richting (**18-5, 187.93-307.69**). Dan langs boomgaarden (**18-6, 187.83-307.58**) tot we in de verte De Plank zien liggen (**18-7/9, 187.65-307.28**) waar we langs een oude schuur komen.

We worden welkom geheten in De Plank, waar GP 19 aan de weg staat (**18-10/11**).

Slenaken B3 (1828)

ARTIKEL 6**(1.370 m.)*****Grens tussen de gemeenten Sint Maartens-Voeren (B) en Slenaken (Nld)***

*Van het aan het eind van het laatste artikel vastgestelde punt -voor het huis van de Kinderen Delacroix, Arnold- gaat de grens **naar het Noorden via het midden van de hiervoor genoemde grote weg van Aubel naar Maastricht, tot aan een viersprong**, gevormd door genoemde grote weg met die van Slenaken naar Ulvend, die hem kruist voor de eerste huizen van het gehucht Schilberg, gelegen in de gemeente Noorbeek. Dit is het raakpunt van drie gemeenten: Slenaken, Noorbeek (Nederland) en Sint Maartens-Voeren (België). Er zal een **grenspaal (No.20)** geplaatst worden bij de hoek van het huis van Beuken, Pierre (744 B van Noorbeek).*

GP 19 (187.58-307.16) staat op een scherpe zuidelijke punt in de grens, net ten noorden van De Plank(B), aan de Planckerweg, de voormalige weg van Aubel naar Maastricht. Het richtpunt van de grens lag in 1843 op een oude grenssteen voor de deur van het huis op de achtergrond (**19-1**).

GP 19 zou reeds in 1844 niet meer “op de regte plaats” staan.

Op 15-12-1844 gaat er een brief uit van de Luitenant Ingenieur Van Hooff aan de burgemeester van Slenaken, waarin deze wordt uitgenodigd om ter plaatse vast te stellen of “GP 19 niet meer op de regte plaats zoude staan”. Tevens dient gecontroleerd worden of de “steen paal aan den weg van Aubel naar Heijenrath, te veel op de gemeente Teuven gesteld is”, eveneens naar het vermoeden van de burgemeester van Theuven. De bijeenkomst zal zijn aan de herberg De Planck (zie verder bij GS 16a). Op 31-12-1844 volgt een brief van de Gouverneur van het Hertogdom Limburg naar de burgemeester van Slenaken, waarin gesteld wordt dat deze paal logischerwijs niet in het midden van de weg geplaatst kon worden en derhalve in de richting van de rijksgrenslijn is verschoven t.o.v. de weg.

Op 18-3-1957 wordt bij de schouwing gemeld dat GP 19 dreigt om te vallen en op een nieuwe gemetselde fundering, omstort met stampbeton, moet worden herplaatst.

Op 21-10-1959 is er een 2-talig Proces Verbaal aangaande de herplaatsing van GP 19 op de oorspronkelijke plaats, waarbij de fundering hersteld moest worden. De paal lag in een aangrenzende boomgaard. Opgemerkt werd dat de paal sinds 1955 op een onjuiste plaats stond. Er is een detailschets bijgevoegd.

Op 18-12-1959 bericht de burgemeester van Slenaken aan de Commissaris van de Koningin dat de grenspaal wel is herplaatst, maar dat er van de burgemeester van Sint Martensvoeren nog geen officiële tekening is ontvangen, waarom het voor hem onmogelijk is om het PV klaar te maken voor bespreking en ondertekening. (kennelijk is het PV dus met enige vertraging ondertekend)

Op 28-1-1960 is er een rekening voor (het herstel van het muurtje rond GP 12 en) de gemetselde fundering voor GP 19, voor resp. 90 en 160 gulden.

Aan de wegwijzers is mooi te zien dat we hier in een tweetalig gebied zijn, de beroemde Voerenstreek (**19-2/3**). Hierna volgt de grens de as van de weg in noordelijke richting (**19-4**) en we bereiken na ca. 1.5 km het gehucht Schilberg, waar GP 20 (**19-5**) staat.